

GALEKTIN-3 MIQDORIGA KO'RA KOVIDDAN KEYINGI DAVRDA SURUNKALI YURAK YETISHMOVCHILIGINI OLIB BORISH TAKTIKASI

Nasretdenova D.O.

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi Urgench filiali

Urgench, O'zbekiston

Kirish. Koronavirus infeksiyasini o'tqazgan bemorlarda surunkali yurak yetishmovchiligini (SYuE) kechishi keskin og'irlashadi. Ushbu asoratda bemorlarning klinik, funksional holatini o'zgarishi, miokardial fibroz rivojlanishi, laborator va instrumental markyorlarni oshishini yanada nazorat qilib borishni talab etadi.

Tadqiqotning maqsadi

Tadqiqod materiallari va usullari. Qondagi Galektin-3 konsentratsiyasini immunoferment tahlili orqali 125 nafarda tekshirish o'tkazildi, ulardan 102 nafari SYuE bilan asoratlangan YuIK va AGli bemorlar, shuningdek 23 nafar sog'lom shaxslar bo'ldi. Qon plazmasida Galektin-3 ning o'rtacha konsentratsiyasini qiyosiy tahlil qilishda o'rganilgan guruhlar o'rtasida statistik ahamiyatli farqlar aniqlandi. Hozirgi kunda qon zardobidagi Galektin-3 miqdoriy ko'rsatkichi human Galektin-3 ELISA (Germaniya) reagentlaridan foydalanilgan xolatda immunoferment taxlili yordamida aniqlandi. Galektin-3 ni aniqlashda foydalanilgan reagent jamlamasida molekular og'irligi 26 kDa ni tashkil etgan va standart ishlatildi. Tekshirish sezgirligi – 0,29 ng/ml ni tashkil etdi.

Tadqiqod natijalari. Shunday qilib, koronavirus infeksiyasini o'tkazgan YuIK/AG bilan asoratlangan SYuE I guruhidagi bemorlarda Galektin-3 o'rtacha belgisi $22,4 \pm 0,9$ ng/ml ga oshdi, COVID-19ni o'tqazmagan bemorlarning II guruhida Galektin-3 konsentratsiyasi o'rtacha ko'rsatkichlaridan ishonchli ravishda $18,6 \pm 0,2$ ng/ml ni tashkil etdi ($r < 0,01$). COVID-19ni o'tqazgan va o'tkazmagan ikkita guruhlar o'rtasidagi Galektin-3 miqdorining farqi 3,8 ng/ml ga teng bo'ldi. Qon plazmasidagi Galektin-3 darajasi va SYuE bilan og'rigan bemorlarning klinik va funksional holati o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash maqsadida korrelyatsion tahlili o'tkazildi. SYuE bilan og'rigan bemorlarda korrelyatsiyani tahlil qilishda, o'tkazilgan yuqumli jarayondan qat'iy nazar, Galektin-3 darajasi va SYuE FS og'irlik darajasi o'rtasida bog'liqlik o'rnatildi - korrelyatsiya koeffitsienti $r = 0,48$ ($r = 0,001$). Galektin-3 miqdorini oshishi SYuEni miokardial fibrozni tezlashishiga olib keladi. Ushbu ko'rsatkichlar asosida vrachni olib borish taktikasi ishlab chiqarildi.

Xulosa. Olingan ma'lumotlarga asoslanib, Galektin-3 nafaqat postkovid asoratlarga, balki ishemik yurak kasalligi tufayli sistolik funksiyasi saqlanib qolgan SYuEning rivojlanishi va rivojlanishida ham bashoratli qiymatga ega deb taxmin qilish mumkin. Shunga ko'ra bemorlar 2ta guruhga bo'lingan: xavfi past guruhidagi bemorlar: yaqin 2 yil ichida standart terapiya fonida - prognoz yaxshi deb xisoblanadi. Xavfi yuqori guruhidagi bemorlar (ayniqsa keksa yeshdagi erkaklar) yaqin 1 yil ichida standart terapiya fonida - prognoz qoniqarsiz va SYuE og'irlashishiga olib keladi.